

В.Г. Алькема
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управлінських технологій,
Університет економіки та права «КРОК»

Логістичне забезпечення міжнародної торгівлі

У статті на основі аналізу теоретико-методичних і науково-практичних аспектів логістичної діяльності в міжнародному логістичному середовищі сформульовано авторське розуміння та подано структуру логістичного забезпечення в міжнародній торгівлі. Розкрито місце та роль окремих складових логістичного забезпечення цієї сфери діяльності. Визначено взаємозв'язок окремих складових логістичного забезпечення між собою.

Ключові слова: міжнародна торгівля, логістичні компанії, забезпечення діяльності, логістичне забезпечення, структура логістичного забезпечення, складові логістичного забезпечення, організаційно-економічне забезпечення, інформаційне забезпечення, інфраструктурне забезпечення.

В.Г. Алькема
доктор экономических наук, профессор,
заведующий кафедрой управленческих технологий,
Университет экономики и права «КРОК»

Логистическое обеспечение международной торговли

В статье на основе анализа теоретико-методических и научно-практических аспектов логистической деятельности в международной логистической среде сформулировано авторское понимание и представлено структуру логистического обеспечения в международной торговле. Раскрыто место и роль отдельных составляющих логистического обеспечения этой сферы деятельности. Определена взаимосвязь отдельных составляющих логистического обеспечения между собой.

Ключевые слова: международная торговля, логистические компании, обеспечение деятельности, логистическое обеспечение, структура логистического обеспечения, составляющие логистического обеспечения, организационно-экономическое обеспечение, информационное обеспечение, инфраструктурное обеспечение.

V.H. Alkema
Doctor of Economics, Professor,
Head of Managerial Technologies Department,
«KROK» University

Logistic Support of International Trade

On the basis of analysis of theoretical, methodological, scientific and practical aspects of logistics activities in the international logistics environment, the author's understanding of logistics support in international trade is formulated and the structure of logistic support in international trade is offered. The place and role of the individual components of the logistics support of this sphere of activities is revealed. Correlation of the individual components of the logistics support is defined.

Keywords: *international trade, logistics companies, activities provision, logistics support, logistics support structure, elements of logistics support, organizational and economic security, information security, infrastructure provision.*

Постановка проблеми

Критерієм ефективності економіки країни у сучасних умовах є ступінь її залучення до сфери міжнародної торгівлі. Успішне включення України в процеси міжнародної економічної діяльності в цілому та міжнародної торговельної діяльності зокрема, має ґрунтуватися як на вивченні сучасних досягнень науково-технічного прогресу і використанні в цьому процесі інформаційних та інтелектуальних ресурсів, так і на вивченні найкращих практик здійснення міжнародних торговельних угод. Значну увагу в опануванні зазначених практик необхідно приділити сучасному логістичному забезпеченню міжнародних торговельних операцій. Логістичний підхід у міжнародній торгівлі дозволяє оптимізувати товарні потоки протягом усього логістичного ланцюга шляхом виконання певних логістичних процесів. Варто відзначити, що його реалізація вимагає формування певної системи логістичного забезпечення.

Вітчизняні комерційні підприємства прагнуть до розвитку міжнародних торговельних зв'язків, але проблема полягає в необхідності дослідження теоретичних і практичних аспектів логістичного забезпечення та імплементації його результатів у практику міжнародної торгівлі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Вагомий внесок у розвиток питань становлення та необхідності сучасного логістичного забезпечення міжнародної економічної діяльності внесли такі відомі вчені: Дж. Джонсон [21], Д. Вуд, Д. Вордлоу [21], П. М. Кристофер [25], Д. Мерфі-мол. [21], Х. Пек [25].

Дослідженнями різних аспектів логістичного забезпечення комерційної діяльності займався ряд вітчизняних науковців: В. В. Багінов [12], В. В. Баєва [20], В. К. Гіжевський [6], М. Ю. Григорак [3], Е. Ф. Демський [6], М. А. Заєць [20], О. В. Захарченко [20], Л. В. Костюченко [3], Є. В. Крикавський [2], Л. О. Мармуль [24], А. Ж. Сакун [24], О. Є. Соколова [3], О. М. Сумець [11], Р. М. Скриньковський [1] В. М. Назаренко [8], В. С. Назаренко [8], А. І. Ніколаєв [12], В. І. Федорак [9] та ін.

Обґрунтуванню важливості логістичного забезпечення міжнародної торгівлі в сучасних умовах присвячено праці вітчизняних науковців І. Б. Дегтярьова [26], Л. Г. Мельника [26], М. Л. Погребиського [16], В. В. Сабодаш [26], І. Г. Смирнова [22] та ін.

Вивченням різних аспектів логістичного забезпечення комерційної діяльності присвячено роботи відомих російських науковців В. В. Дибської [13], Е. І. Зайцева [13;15], В. І. Сергєєва [4;13] та А. М. Стерлігової [13].

Здебільшого, дослідження науковців на теренах України базуються на формуванні наукових рекомендацій для побудови транспортно-логістичних систем доставки вантажів у міжнародному сполученні. А комплексний підхід до логістичного забезпечення міжнародної торгівлі практично не враховується. Це призводить до фрагментарності отриманих знань та відсутності системного бачення щодо вдосконалення логістичного забезпечення міжнародної торгівлі.

Невирішені раніше частини загальної проблеми

На сьогодні відсутній системний підхід до розгляду логістичного забезпечення як інструменту ефективного виконання міжнародних торговельних контрактів. Відсутність такого підходу не дозволяє досягти належного рівня якості обслуговування учасників міжнародних торговельних контрактів. Тому формування системного погляду на логістичне забезпечення міжнародної торгівлі є проблемою, яка вимагає невідкладного вирішення.

Формулювання цілей статті

Здійснити аналіз комплексу логістичного забезпечення міжнародної торгівлі та розкрити зміст його основних складових.

Виклад основного матеріалу дослідження

Логістичне забезпечення розглядається нами як важливий інструмент формування конкурентних переваг, серед яких: висока якість обслуговування, оперативність, гнучкість, надійність, соціальна відповідальність, можливість альтернативного вибору тощо. Інтеграція України до європейського та світового економічного простору поставили на порядок денний необхідність застосування логістичного підходу до вирішення проблем підвищення конкурентоспроможності вітчизняних фірм на міжнародних товарних ринках. Отже, логістичне забезпечення – це сучасний інструмент, що сприяє досягненню цілей міжнародної торгівлі за рахунок ефективності, раціональності, оперативності та комплексності управління матеріальними, сервісними, а також супутніми інформаційними і фінансовими потоками. Логістичне забезпечення в міжнародній торгівлі суттєво відрізняється від національного. Його не слід розглядати як просту сукупність операцій, спрямованих на переміщення товарних потоків з одного місця в інше. До його суттєвих відмінностей, в першу чергу, необхідно віднести наступне: міжнародна торгівля пов'язана з великими об'ємами замовлення, що дозволяє компенсувати значні витрати на перевезення; для міжнародних ринків характерний більший ступінь невизначеності, значні коливання попиту на ринках і важливість будь-якого з цих ринків; у більшості організацій відсутні ключові компетенції щодо діяльності у сфері логістичного забезпечення міжнародної торгівлі. Варто зазначити, що у цій сфері велика кількість посередників – вантажних експедиторів і митних агентів. Наявність посередників, значні відстані та відмінність у культурі комунікацій між учасниками ускладнюють формування тісних ділових відносин з кінцевими споживачами. Таким чином, умови торгівлі змінюються, фінансові угоди можуть бути найменш визначеними, а документаційне забезпечення – складним. Міжнародна торгівля завжди була складною справою. Тому виробники і великі дистриб'ютори орієнтують бізнес на логістичний ланцюг. Раніше фірми прагнули утримувати логістичний процес під своїм повноцінним контролем. І самостійно намагались виконати якомога більше важливих операцій і функцій. Такий підхід вимагав значного обсягу активів і широкого набору

компетенцій для якісного та оперативного виконання логістичних операцій. На практиці таке поглинання логістичних активів несуттєво вплинуло на прибутковість. З'ясувалося, що для забезпечення рентабельності логістичних активів необхідно скоротити об'єм задіяного капіталу шляхом передачі іншим компаніям окремих логістичних функцій. Нині використання сторонніх спеціалістів для виконання логістичних операцій перетворилося на загальноприйнятую практику. Міжнародні компанії почали концентрувати свої зусилля на вузькій спеціалізації. Це викликало необхідність створення союзів з постачальниками світового рівня, здатними за умови прийнятих витрат, надавати комплекс якісних послуг. Отже, логістичне забезпечення міжнародної торгівлі є комплексним і включає складові, наведені на рисунку 1.

Всі складові, наведені на рис. 1, є взаємопов'язаними і реалізуються суб'єктами логістичної діяльності в процесі виконання міжнародних торговельних контрактів. Важливість та вихідний характер нормативно-правового забезпечення полягає у встановленні його положеннями базових правил, стандартів та процедур здійснення всіх функцій, процесів і операцій стосовно руху товарних та забезпечуючих логістичних потоків у межах міжнародної логістичної системи. Механізм нормативно-правового забезпечення полягає у реалізації положень діючих міжнародних, регіональних та національних нормативно-правових актів і стандартів щодо здійснення логістичної діяльності в міжнародній торгівлі [6]. Структурно нормативно-правове забезпечення визначає джерела правового регулювання логістики в міжнародній торгівлі. А функціонально – встановлює порядок укладання та особливості реалізації міжнародних контрактів, що опосередковують логістичну діяльність. Нормативно-правові документи регламентують порядок надання послуг з логістики [7].

Визначають окремі господарсько-правові зобов'язання в галузі логістики сфери міжнародної торгівлі, а саме:

- договори про поставки;
- договори про міжнародне перевезення вантажів;
- договори транспортного експедирування;
- договори страхування;
- договори відповідального зберігання;

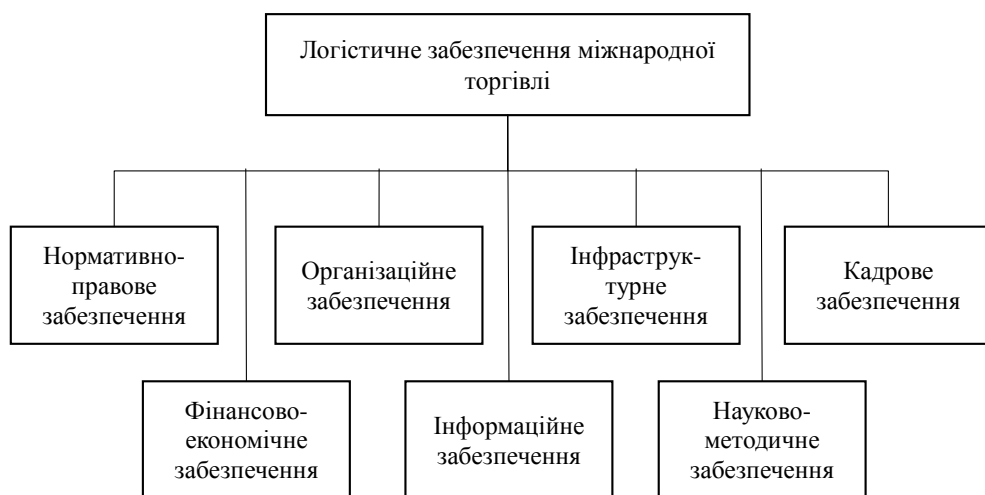

Рис. 1. Комплекс складових логістичного забезпечення міжнародної торгівлі.

Джерело: складено на підставі [1].

- агентські угоди;
- угоди на митно-брокерську діяльність та виконання процедур митних формальностей на всіх видах транспорту.

Зазначені та інші документи правового характеру створюють платформу для надання юридичної допомоги суб'єктам цієї діяльності при реалізації різних логістичних функцій та операцій. Нормативно-правове забезпечення є основою для ідентифікації існуючих нормативно-правових обмежень при виконанні процедур підготовки та прийняття управлінських рішень під час розробки та реалізації планів логістичного забезпечення в межах виконання міжнародних торговельних контрактів. Такий вид забезпечення важливий при розробці механізму інтеграції суб'єктів логістичної діяльності з іншими суб'єктами-партнерами міжнародної торговельної діяльності в каналах та ланцюгах поставок.

Наступною важливою складовою логістичного забезпечення є організаційне забезпечення [9-10; 13]. Воно є основою формування міжнародних та імплементації регіональних і національних логістичних систем у ланцюги та мережі міжнародних поставок. Також спрямоване на впровадження в практику міжнародної торгівлі організаційно-управлінських механізмів координації дій спеціалістів різних служб компаній, що беруть участь в управлінні товарними, фінансовими та іншими логістичними потоками. Результатом організаційного забезпечення є скоординована в просторі та синхронізована в часі сукупність логістичних потоків, які забезпечують комплексну користь для споживача логістичних послуг. Організаційне забезпечення зосереджене на ефективному функціонуванні логістичних систем та їх утворень. А в їх межах – на результативну та ефективну роботу відповідних служб логістики. Здійснюється в межах власної та логістичних систем інших компаній, залучених до просування цінності для споживача в каналах та ланцюгах поставок. Організаційна складова логістичного забезпечення у сфері міжнародної торгівлі ґрунтується на використанні системи принципів і методів, а також створенні та функціонуванні відповідних організаційних структур. До базових принципів реалізації логістичного забезпечення належать: цілеспрямованість, економічність, адекватність, системність, сконцентрованість, науковість, адаптивність та відповідальність.

Важливу роль в забезпеченні ефективності управління логістичним забезпеченням відіграють організаційні методи. Ці методи є сукупністю засобів і прийомів прямого керуючого впливу на організаційні відносини між працівниками в процесі функціонування логістичної системи компанії. Зміст цих методів полягає в тому, що перш ніж якась логістична діяльність буде здійснюватися, вона повинна бути оптимально організована: спроектована, націлена, регламентована, нормована, забезпечена інструкціями, що фіксують правила виконання робіт і поведінки персоналу. Організаційні методи можна умовно поділити на методи організаційного регламентування, методи організаційного нормування та методи організаційного інструктування. Організаційне забезпечення логістичної діяльності полягає у створенні та впровадженні у практику діяльності міжнародних компаній ефективних організаційних структур, а в їх межах підрозділів – окремих посад, у рамках яких здійснюється розподіл функцій та завдань діяльності.

Основними структурними підрозділами, які реалізують організаційне забезпечення, є департаменти, відділи або служби логістики компаній, в структурі яких передбачено посади менеджерів з управління різними функціональними напрямками логістичної діяльності. Головними функціями служб логістики компаній, які функціонують в сфері міжнародної торгівлі, є: планування закупівель, наявність транспортної й складської роботи, діяльність зі створення та експлу-

атації логістичної інфраструктури, вантажопереробки та організація спільної діяльності з іншими компаніями на умовах аутсорсингу. А також варто віднести управління рухом товарних потоків шляхом вибору форм та методів товаро-просування; розроблення системи управління запасами; організацію логістичної інформаційної системи; управління моніторингом і оптимізацією логістичних витрат. У сучасній міжнародній практиці можна виділити три основні напрями розвитку стратегічних організаційних структур логістики.

Це орієнтація на:

- процес;
- ринок;
- логістичний канал.

У структурах, орієнтованих на процес, увага сконцентрована на досягненні високої ефективності інтегрованої логістичної системи, і це відобразиться на показнику «доданої вартості» у ланцюзі вартості. Процесна орієнтація організаційних структур є найрозповсюдженішою. Організаційні структури, орієнтовані на ринок, зосереджують свої зусилля у двох сферах: спільної реалізації поставок продуктів до клієнтів та сфері координації продажів. Такий напрям організації логістики є найменш використовуваним. Вкрай рідко застосовується організація логістики, орієнтована на логістичний канал, що концентрує увагу на ефективному управлінні спільними діями клієнтів, дистриб'юторів, постачальників. Організаційні структури логістики можуть формуватися за такими концепціями як [2]: інтеграція всіх логістичних завдань в одній організаційній структурі, підпорядкованій керівнику підприємства; поетапна концентрація логістичних завдань у логістичній структурі; залежність організаційної структури від зовнішніх та внутрішніх чинників і ситуацій.

Істотний вплив на формування організаційної структури логістики підприємства має вибрана концепція логістики та логістичного управління, для реалізації якої організація логістики має відповідати певним принципам. Основні з них подані у таблиці. Грунтуючись на викладених тенденціях, стратегічних напрямках розвитку, динамічних та концептуальних засадах, загалом можна розглядати такі типи організаційних структур, попарно поєднані принципом дихотомії, а саме: функціональні і дивізіональні; централізовані і децентралізовані; орієнтовані на завдання і на процес; формальні і неформальні; великі і малі; однорідні і змішані тощо.

Важливою складовою логістичного забезпечення є інфраструктурне. Таке забезпечення міжнародної торгівлі має ряд особливостей, зумовлених співробітництвом та співпрацею суб'єктів комерційної діяльності, які знаходяться в різних країнах та регіонах світу.

Вони полягають у наявності таких відмінностей:

- між рівнями децентралізації управління розвитком інфраструктури в різних країнах;
- у розвитку економіки окремих країн;
- у чинному законодавстві щодо розміщення логістичних інфраструктурних об'єктів.

Класифікацію складових елементів інфраструктурного забезпечення міжнародної торгівлі подано на рисунку 2.

Інфраструктурне забезпечення – це сукупність елементів, що виконують важливі логістичні завдання і забезпечують здійснення логістичних процесів у межах реалізації міжнародних торговельних контрактів [3; 13; 18].

Враховуючи важливість та особливість інформаційної складової логістич-

Принципи формування організації логістики

Принципи концепції логістики і логістичного управління	Принципи формування організації
Орієнтація на час	<ul style="list-style-type: none"> • швидке приготування матеріалів, товарів і інформації; • редукція ієрархії рівнів • прості структури, обмеження фаз прийняття рішень • узгодження цілей, пов'язаних із часом, і їх реалізація • редукція часу простою
Орієнтація на ринок	<ul style="list-style-type: none"> • пристосування організації до ринкової стратегії диференціювання діяльності згідно з групами клієнтів формування організаційних структур щодо змісту діяльності пристосування організації до змін оточення
Орієнтація на інтеграцію (ціліснун)	<ul style="list-style-type: none"> • інтегрування переміщень матеріалів і інформації • інтегрування основних функцій • редукція розриву у сфері відповідальності, компетенції і прийняття рішень • уникання організації «впоперек» переміщення матеріалів • прямування до цілісної відповідальності за доручення
Орієнтація на переміщення	<ul style="list-style-type: none"> • управління на підставі принципу неперервності • децентралізація функцій управління • централізація стратегічних функцій • синхронізація логістичних процесів • забезпечення справності і швидкості переміщення інформації

Джерело: сформовано на підставі [2].

Рис. 2. Елементи інфраструктурного забезпечення міжнародної торгівлі

Джерело: розроблено автором на основі [3].

ної інфраструктури, її виділено нами як окремий вид логістичного забезпечення. Інформаційне забезпечення виконання логістичних операцій у міжнародній торгівлі полягає в проектуванні та організації комплексу інформаційних систем

логістики компанії, до яких, в першу чергу, належать корпоративні інформаційні системи класу ERP – системи планування ресурсів підприємства та функціональні інформаційні системи: CRM – системи керування взаємовідносинами із клієнтами; WMS – системи керування складом; TMS – системи управління транспортними перевезеннями; EAM – системи керування основними фондами підприємства; MES – системи оперативного (цехового) керування виробництвом/ремонтами тощо [13-17; 19]. Інформаційне забезпечення за характером потоків логістичної інформації містить логістичні звіти, модулі логістичної інформаційної системи, банки та файли даних, а також комунікаційні канали, які забезпечують взаємозв'язок модулів між собою і зовнішнім середовищем. Матеріально-технічна база логістичних інформаційних систем включає: технологічне обладнання (персональні комп'ютери; пристрої зберігання, а також введення та виведення інформації), програмне забезпечення, яке містить системні та прикладні програми. Логістична інформаційна система забезпечує скоординовану та інтегровану роботу логістичної інформаційної системи. А окрім того, ще й швидкий і безперешкодний рух інформації щодо доходів та витрат, контроль за виконанням бюджетних статей та інтеграцію інформації з метою зменшення кількості помилок та часових затримок у проведенні логістичних операцій.

Особливістю інформаційного забезпечення є його багатofункціональність і спроможність обслуговувати всі інші види логістичного забезпечення комерційної діяльності у міжнародній торгівлі.

Кадрове забезпечення виконання логістичних функцій під час реалізації міжнародних торговельних контрактів полягає у реалізації процесів формування та розвитку кадрового потенціалу логістичних компаній [13]. Цей вид забезпечення повинен реалізовувати процеси вербування та залучення персоналу, його оцінки та відбору, розстановки та задіяння персоналу, його адаптації та розвитку, мотивації та контролю результатів діяльності тощо.

За структурою логістичний персонал можна поділити на:

- вищий управлінський персонал;
- середній управлінський персонал;
- управлінський персонал нижньої ланки;
- основний і допоміжний виконавський (технічний) персонал логістичних служб та підрозділів [4].

Логістичний персонал повинен володіти різноманітним комплексом компетентностей від загальних до вузькопрофесійних. І враховуючи інтегрований характер діяльності, логістичний персонал повинен мати достатній рівень компетентності в суміжних видах діяльності, володіти знаннями в інформаційній, техніко-технологічній та іншій сферах. Задля того, щоб усі категорії логістичного персоналу були ефективними в своїй діяльності, сучасні компанії створюють умови і надають можливості для його постійного розвитку та вдосконалення. Тільки за умови постійного розвитку логістичного персоналу компанії можна адекватно реагувати на організаційні, технологічні та інші виклики міжнародного економічного середовища [5].

Фінансово-економічне забезпечення міжнародної логістичної діяльності пов'язано, в першу чергу, з економічною оцінкою ресурсів та операцій логістичного забезпечення. Основним в фінансово-економічному забезпеченні цієї діяльності є мислення категоріями повних витрат на виконання логістичних операцій в межах реалізації міжнародних торговельних угод, яке передбачає не лише їх ідентифікацію та оцінку, а й раціоналізацію їх структури та рівня окремих складових. Логістичні витрати не виділяються з обліку витрат компанії.

І це ускладнює оцінювання їх рівня, як і оцінювання їхньої ефективності. Тому важливим завданням є визначення критеріїв (ознак) класифікації (поділу) логістичних витрат. Структура та розмір логістичних витрат зумовлені відносинами конкуренції, властивостями товару (вантажу), особливостями просторового розміщення вузлових об'єктів (виробництва, джерела постачання, логістичних центрів, центрів розподілення, центрів споживання тощо). Серед домінуючих в міжнародних торгових угодах є такі витрати: фізичного переміщення, запасів, інформаційно-управлінських процесів. Витрати фізичного переміщення охоплюють усі витрати, пов'язані із транспортуванням матеріалів і готових виробів у сфері постачання і дистрибуції між вузлами логістичної системи. На питому вартість перевезення впливають основні чинники, серед яких: відстань перевезення; маса (об'єм) перевезення; час і надійність перевезення; вартість вантажу; рентабельність капіталу та рівень логістичного обслуговування перевізником. Вартість перевезення є важливою умовою формування цін на транспортні послуги, які мають форму тарифу.

Витрати запасів охоплюють такі складові:

- витрати замовлень;
- витрати утримання запасів в дорозі;
- витрати утримання запасів на складі та витрати вичерпання запасів.

Варто зазначити, що витрати інформаційно-управлінських процесів охоплюють витрати інформаційних і фінансових потоків, серед яких підготовку планів, рішень, їх доведення до виконавців, контролювання за виконанням та підготовку і доведення регульованих рішень. Важливим аспектом економічного забезпечення є оцінка вартості логістичних активів та розрахунок обсягу необхідних інвестиційних ресурсів для забезпечення належного розвитку логістичної системи. Фінансове забезпечення логістичної діяльності, в першу чергу, пов'язане з плануванням потреби у фінансових ресурсах, пошуці оптимальних джерел їх залучення та управління фінансовими потоками в межах власної логістичної системи та каналах і ланцюгах поставок.

Науково-методичне забезпечення логістичної діяльності в міжнародній торгівлі ґрунтується на значному комплексі знань, моделей, методів, методик, алгоритмів та ефективних практик і інструментарію міжнародної економіки, макро- та мікроекономіки, теорії систем, логістики, стратегічного, фінансового, операційного, інвестиційного менеджменту, теорії статистики, управління проектами, управління ризиками, маркетингу, управлінського фінансового та бухгалтерського обліку, інформаційних систем і технологій, методів дослідження операцій, економіко-математичних та оптимізаційних методів і моделей. Концептуальні засади науково-методичного забезпечення логістики базуються на методологіях системного аналізу, кібернетичного підходу, дослідження операцій та економіко-математичному моделюванні [13].

Наукова база сучасної логістики містить ряд методів:

- методи прогнозування потреби в інфраструктурних об'єктах, техніко-технологічних засобах і ресурсах;
 - методи ABC та XYZ аналізу;
 - методи визначення координат центрів логістичного обслуговування;
 - методи вибору логістичних посередників;
 - метод Парето;
 - методи статистичної оцінки та контролю виробничих процесів;
 - методи об'ємно-календарного та об'ємно-динамічного планування та ін.
- Менеджери міжнародних логістичних компаній у своїй роботі використовую-

ють низку універсальних алгоритмів, серед яких чільне місце займають алгоритми вибору постачальника матеріальних ресурсів, вибору оптимального варіанту розподілу матеріального потоку, маршрутизації перевезень, алгоритми вибору виду транспорту і транспортного засобу, а також алгоритми логістичного обслуговування.

У сучасну практику міжнародних логістичних компаній впроваджуються результати наукових досліджень стосовно шляхів запровадження організаційних та технологічних інновацій, які сприяють підвищенню якості та оперативності логістичного обслуговування споживачів. Топ-менеджмент компаній здійснює наукове обґрунтування та використовує методичні розробки щодо шляхів вдосконалення логістичного забезпечення міжнародної комерційної діяльності. Найбільше розповсюдження отримали підходи до наукового обґрунтування ефекту впливу на фінансовий результат компанії від здійснення логістичних інновацій.

Висновки

Отже, логістичне забезпечення нами розглядається як важливий інструмент формування конкурентних переваг, серед яких висока якість обслуговування, оперативність, гнучкість, надійність, соціальна відповідальність, можливість альтернативного вибору тощо. Логістичне забезпечення – це сучасний інструмент, що сприяє досягненню цілей та завдань компаній сфери міжнародної торгівлі за рахунок ефективності, раціональності, оперативності та комплексності управління матеріальними, сервісними, а також супутніми інформаційними та фінансовими потоками. Логістичне забезпечення в міжнародній торгівлі суттєво відрізняється від національного. До його суттєвих відмінностей, в першу чергу, необхідно віднести наступне: міжнародна торгівля пов'язана з великими об'ємами замовлення, що дозволяє компенсувати значні витрати на перевезення; для міжнародних ринків характерний найбільший ступінь невизначеності, значні коливання попиту на ринках і важливість будь-якого з цих ринків; у більшості організацій відсутні ключові компетенції щодо діяльності у сфері логістичного забезпечення міжнародної торгівлі, значна кількість посередників, значні відстані та відмінності в культурі комунікацій між учасниками. Логістичне забезпечення міжнародної торгівлі є комплексним і включає такі складові: нормативно-правову, фінансово-економічну, організаційну, інфраструктурну, інформаційну, кадрову та науково-методичну. Всі вони є взаємопов'язаними і реалізуються суб'єктами логістичної діяльності в процесі виконання міжнародних торговельних контрактів.

Література

1. *Скриньковський Р. М.* Діагностика логістичної діяльності підприємства : теоретико-методичні аспекти / Р. М. Скриньковський // Молодий вчений : науковий журнал. – 2015. – березень. – №3 (18). – 4.2. – С. 48-51.
2. *Крикавський Є. В.* Логістика. для економістів : підручник. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 448 с.
3. *Григорак М. Ю.* Логістична інфраструктура: навч. посібник / М. Ю. Григорак, Л. В. Костюченко, О. Є. Соколова. – К. : Логос, 2013. – 400 с.
4. *Сергеев В. И.* Корпоративная логистики. 300 ответов на вопросы профессионалов. / под редакцией проф. В. И. Сергеева. – М. : ИНФРА-М, 2015. – 976 с.
5. Глобальне управління 2025 : вирішальний момент / пер. з англ. Г. Лелів. – Львів : Літопис, 2011. – 120 с.
6. *Гіжевський В. К., Демський Е. Ф., Мілашевич А. В.* Транспортне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В. К. Гіжевського, Е. Ф. Демського. – К. : Атіка, 2012. – 332 с.
7. *Дахно І. І.* Міжнародне економічне право / І. І. Дахно : навчальний посібник. – К. : ЦУЛ, 2006. – 272 с.

8. Назаренко В. М., Назаренко В. С. Транспортное обеспечение внешнеэкономической деятельности / В. М. Назаренко, В. С. Назаренко. – М. : ЦЭМ. 2000. – 512 с.
9. Федорак В. І., Савчук О. Я. Міжнародні транспортні перевезення : навч. посібник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2016. – 230 с.
10. Алькема В. Г., Михайленко Н. А. Міжнародні перевезення: навчальний посібник для самостійної роботи студентів. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2008. – 314 с.
11. Сумець О. М. Транспортна логістика / О. М. Сумець : навч. посібник. – К. : Хай-Тек Прес, 2011. – 220 с.
12. Багинова В. В. Перспективные направления развития региональной транспортно-логистической системы / В. В. Багинова, А. И. Николаева // Вісник СНУ ІМ. В. Даля. – 2010. – № 5(147). – Частина 2. – С. 223-226.
13. Дыбская В. В. Логистика: учебник / В. В. Дыбская, Е. И. Зайцев, В. И. Сергеев, А. Н. Стерлигова ; под ред. В. И. Сергеева. – М. : Эксмо, 2011. – 944 с. – (Полный курс МВА)
14. Жук М. М. Застосування системи WMS в Україні складськими операціями / М. М. Жук, А. Б. Білоус, Ю. Я. Ройко // Національний університет «Львівська політехніка». Львів : 2007 р. – Вип. № 583 – С. 24-28.
15. Зайцев Е. И. Информационные технологии и системы в логистике и управлении цепями поставок : информационный материал / Е. И. Зайцев. – Питер : – 2010 – 96 с.
16. Погребницький М. Л. Роль транспорту та системи міжнародних перевезень у забезпеченні зовнішньої торгівлі держави / М. Л. Погребницький // Держава та регіони. Запоріжжя : – 2006. – № 2. – С. 190-194.
17. Рибалко Л. П. Застосування сучасних корпоративних інформаційних систем в управлінні підприємствами / Л. П. Рибалко // Науковий вісник Харківського національного університету : серія Економічні науки. – Харків : – 2015 р. – Вип. 15. – Част. 3. – С. 82-85.
18. Савіна Н. Б. Інфраструктурне забезпечення функціонування логістичних систем / Н. Б. Савіна // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економіка. – Рівне : 2014 р. – Вип. 1 (65). – С. 449-457 с.
19. Технология EDI [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://sklada.ru>
20. Заєць М. А. Логістичне забезпечення розвитку ринку зерна // М. А. Заєць, В. В. Басва, О. В. Захарченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. Випуск 8. Частина 3. – 2014. – Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_08/115.pdf
21. Джонсон Дж., Вуд Д., Вордлоу Д., Мерфи-мл. П. Современная логистика : Пер. с англ. – М. : ИД «Вильямс», 2002. – 624 с.
22. Смирнов І. Г. Міжнародна логістика: навч.-метод. комплекс. – К. : ЛІТ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2010. – 34 с.
23. Бурдюг В., Григорак М. Ю. Організація транспортного забезпечення миротворчих операцій України // Ринок послуг комплексних транспортних систем та прикладні проблеми логістики : Зб. доповідей 10 Міжн. наук-практ. конф. – К. : Мін-во транспорту та зв'язку України, 2008. – С. 79-81.
24. Мармуль Л. О. Логістичне забезпечення організації збутової діяльності / Л. О. Мармуль, А. Ж. Сакун // Таврійський науковий вісник. – 2010. – Вип. 73. – С. 190-194. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tavnv_2010_73_32
25. Кристофер М., Пэк Х. Маркетинговая логистика. – М. : Издательский дом «Технологии», 2005. – 200 с.
26. Мельник Л. Г. Механізми регулювання міжнародної торгівлі при переході до інформаційного суспільства // Л. Г. Мельник, В. В. Сабодаш, І. Б. Дегтярьова // Механізм регулювання економіки, 2005. – №4 – с. 64-80.